

Příloha k protokolu o SZZ č.....
Vysoká škola: PF JU Čes.Budějovice
Katedra:anglistiky
Datum odevzdání posudku diplomové práce:
19.5.2008

Diplomant: Jitka Hajná

Aprobace: ČJ-AJ/ZŠ

Recenzent*)
Vedoucí*) diplomové práce
PhDr.Marie Ernestová

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Výrazy pro pojem 'cesta' v moderní angličtině a jejich kolokační omezení Present-day English Equivalents of the Czech Concept of 'cesta' and Their Collocational Restrictions

(téma)

Cílem česky psané DP bylo zjistit, kterými výrazy se v současné angličtině nejčastěji vyjadřuje pojem 'cesta' a zároveň s jakými jinými výrazy tato blízká synonyma obvykle kolokují, v jakých funkčních stylech se vyskytují a jak jsou tyto výrazy početně zastoupeny.

Teoretickým východiškem byly pro diplomantku základní pojmy zkoumaného jevu: *synonymie, druhy synonym, synonymická řada a synonymická dominant, kolokace, kolokabilita, kolokační paradigma, sémantické pole a kontext*, o nichž je pojednáno na str. 8-24.

Zde je třeba vyzdvihnout, že diplomantka účelně a zdařile pracovala s doporučenou teoretickou literaturou, z níž uvedla řadu citací, které doložila příklady. V rozporu s tímto kladným dojmem je však skutečnost, že v těchto doslovných citacích se vyskytuje řada chyb a nepřesností, např. na s. 13 chybí spojka *that* (*by the fact that they yield sentences...*). V poznámce pod čarou na s. 10 je u zdroje Čermák-Filipec nesprávně uvedena stránka 132 namísto 133, podobně na s. 18 u citace ze zdroje Crystal se jedná o s. 194-5, nikoli 194! Na s. 16: ... příslovce *take se* svou synonymní řadou Na s. 18 ... *literary or humorous point is being made...* a sloveso 'know' má být uvedeno v uvozovkách. V poslední citaci na s. 22 se vyskytuje celkem 5 chyb, což je těžko pochopitelné, když jde o citaci doslovnou (podrobnosti viz níže v přehledu výhrad).

V praktické části (s. 25-63) se soustředila na šest základních výrazů (*journey, route, travel, trip, walk, way*) a jejich blízká synonyma, která našla ve třech synonymických slovnících (*Oxford Dictionary of Synonyms and Antonyms, Collins Internet-Linked Dictionary of Synonyms and Antonyms a English Thesaurus – The Ultimate Wordfinder from A to Z*).

Výše uvedených 6 základních výrazů diplomantka seřadila do přehledné tabulky tak, jak je uvádějí zmíněné slovníky, a tím získala výčet jejich blízkých synonym, která následně uspořádala do seznamu o 20 výrazech (*course, direction, drive, excursion, expedition, jaunt, journey, passage, path, progress, ramble, road, route, tour, travel, trek, trip, voyage, walk a way*).

Definice těchto 20 synonym, jak je uvádějí slovníky *Oxford Advanced Learner's Dictionary*, *Longman Dictionary of Contemporary English* a *Cambridge International Dictionary of English* diplomantka uvedla v další přehledné tabulce, aby vynikly shody, případně rozdíly v přístupu a pojetí těchto tří lexikografických autorit. Pokud to bylo účelné, doplnila tabulku vlastním stručným komentářem.

Další kapitola je podrobným rozbořem těchto 20 blízkých synonym. Zde autorka uvádí širší vlastní komentář, srovnává všechny tři slovníkové definice, sledované výrazy ilustruje vlastními excerpovanými příklady, cituje výrazy, se kterými jednotlivá sledovaná synonyma kolokují podle *LTP Dictionary of Selected Collocations* a tyto údaje porovnává s vlastními zjištěními v excerpovaných příkladech a konstatuje, zda se shodují či zda její excerpta vykazují jiná zjištění, případně nějaké skutečnosti navíc. Krom toho zmiňuje, zda jde o významy přímé či přenesené. Mezi 20 vybranými synonymy slovníky uvádějí také výrazy *jaunt* a *ramble*, které diplomantka ve svých excerptech nenašla a komentář k nim musela tudíž omezit na informace získané ze slovníků. Autorka pracovala celkem se 425 vlastními excerpty. Tuto část lze považovat za skutečně přínosnou a zajímavou a pečlivě zpracovanou.

Výsledná zjištění jsou uvedena v závěru DP na str. 61-63, z nichž vyplývá, že dominantním výrazem zkoumané synonymické řady je slovo *way*, následované výrazem *journey* a dalšími 18 seřazenými sestupně podle častoty výskytu. Zajímavým závěrem je i poslední tabulka, ze které je názorně patno, kolikrát autorka našla jednotlivé výrazy v beletrii, populárně naučné literatuře a žurnalistickém stylu.

Celkově lze konstatovat, že práce je psána systematicky a přehledně s využitím různých typů písma a všechny příklady jsou opatřeny číselným indexem, takže jejich zdroje je možno snadno najít v poznámce pod čarou.

Moje výhrady se omezují na následující chyby:

- s. 7 ... shrnuji své poznatky týkající se jednotlivých výrazů...
- s. 8 ... podobnosti dvou nebo více různých lexémů, tj. **mající** různou formu
- s. 10 ... (in the range of context **of** question). ...musí **být** v jisté situaci a v jistém kontextu stejný smysl (musí **mít** ...!)
- ...; however, the intuitive class ... not **viceversa**...
- s. 12 For example, „broad“ and „wide“ ...
Kritéria bližšího lišení ...
- s. 13 ... intersubstitutable ...
... by the fact ___(that) they yield sentences ...
- s. 14 ... *mammy*...
- s. 14-15 Je dvakrát uveden bod 4!
- s. 15 ... autori ... opírajíc se ... in **their** shades...
- s. 17 Schopnost spojitelnosti je v rovinách nesoucí ___ význam
- s. 19 ... **collocations** ... nelze říci (to shrug **someone's** shoulders), nýbrž **one's** shoulders...
small, good ...
... i když se v jazyce **nečastěji** objevují ...
- s. 20 Bod 9: Slovo *ago* definují slovníky jako Av. Jde o správnou citaci?
- s. 22 Podle Firth (1964, 182) ...
... they can occur (and have the same sence) in all ...
Every utterance **occures** in a culturally determined context ...
... its contribution to the **maintenance** of what ...
... Firth here refers to ... Krom toho chybí člen u posledního slova citace ... **the** society.

- s. 23 ... linguistic **attempts** to organize the concepts ...
- s. 35 ... is always touching the **ground** (LDCE)
- s. 44 ... **hazardous**
- s. 47 ... **Hary's** loping ...
- s. 48 Jiná spojení nejsem kvůli minimálnímu počtu vět ___?___ určit.
- s. 51 Co jsou ... old **tores** ...?
- s. 57 ... **ikdyž**
- s. 58 ... cesta, a proto je ...
- s. 61 ... **vztyčný** bod ...
- s. 62 ... se širokým rozsahem **výrazu**

U některých příkladů chybí členy, např. na s. 61 bod 2 ... go on/make/plan ___ journey , bod 6 ... go for atd. ___ trip, bod 8 ... go on/organize, atd. ___ expedition a bod 11 ... to make/organize ___ drive).

Krom výše zmíněných písařských či pravopisných chyb se v textu vyskytuje několik málo neobratných vyjádření jako např. na s. 9 **poutavý** příklad; s. 17 ... vysvětlit **nepostradatelnost** pro tuto práci .U slova *progress* **nepíše** DSC žádné kolokace (s. 48) nebo ... spojení, která jsem našla **osobně** ve svých excerptech (s. 60) či ... kolokací **vlastní** tento výraz nemálo... Slovo *passage* **vlastní** několik významů (s.44/5, 55). S. 47 pro **větší** představu ...V DP je soustavně nesprávně uváděn název slovníku *Collins Interned-Linked Dictionary of Synonyms & Antonyms*.

Pokud jde o faktické omyly, na s. 12 a 16 je nesprávně uveden termín 'teorie synonymity – užívá se 'synonymie'. Bude třeba vysvětlit ve 2. odst. na s. 21 co je míněno tvrzením '...základní lexém...', který do tohoto paradigmatu sám nepatří'.

Chyby a neobratné vyjadřování se bohužel vyskytují i v anglickém resumé. Např. **The** definitions ... linguists' ... followed by analyses ... nikoli *I needed to ...*, ale *I decided to ...* This **procedure** is the elemental point ... The results appear ... a další.

Není správně rozdělena odborná a excerpovaná literatura.

Je škoda, že tyto nedostatky, které bylo možno celkem snadno odstranit, snižují výsledný dojem z jinak obsahově zdařilé práce.

Z tohoto důvodu navrhuji hodnotit DP jako **velmi dobrou**.

- velmi dobře-

Návrh na klasifikaci diplomové práce:

Marie Ernestová
podpis vedoucí diplomové práce

19.5.

V Českých Budějovicích dne 2008.....

Stupeň kvalifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------